

Oprichting Economic Board

1. Inleiding

Op 17 januari jl. heeft het kabinet het voorgenomen besluit gaswinning Groningen gepresenteerd, inclusief een flankerend versterkingsprogramma. Onderdeel van dit versterkingsprogramma is het ontwikkelen van een economisch spoor, en de oprichting van een Economic Board. Het totale versterkingsprogramma heeft een looptijd van vijf jaar (2014 - 2018). Op basis van besluitvorming in de Tweede Kamer is de looptijd van het economisch spoor verdubbeld naar tien jaar. NAM betaalt voor het economisch spoor voor deze periode van 5 jaar €65 mln, de Provincie Groningen €32,5 mln.

2. Wat is er over de Economic Board afgesproken?

Commissie Meijer

In het rapport van de Commissie Meijer is geadviseerd om iemand als boegbeeld aan te trekken, die de ondernemers in de regio kan helpen bij het bepalen van de inhoudelijke focus in het economische programma, samenhang brengt in projecten, uitvoeringskracht mobiliseert etc. Dat boegbeeld zou met name in de beginfase een belangrijke rol moeten spelen.

"Aan Tafel!"

In het advies van de kwartiermakers van de dialoogtafel, stellen de auteurs zich voor dat voorstellen betreffende het economisch spoor aan de tafel worden besproken, met als doel hierover consensus te bereiken. Er wordt uiteindelijk voorgesteld "... dat de tafel periodiek wordt geïnformeerd over de activiteiten en resultaten van het werk van de Board."

Akkoord Vertrouwen op herstel, herstel van vertrouwen

In het akkoord tussen Rijk en regio wordt deze functie verder omkleed en wordt de Economic Board voor het eerst genoemd en wordt ook direct gesproken over invulling, focus en functie.

- Invulling:* Ondernemers van naam en faam, waarvan een aantal geworteld in de regio. Daarnaast mogen bonden en werkgevers een voordracht doen.
- Focus:* MKB, chemie, energie, agribusiness en innovatieve bouw
- Functie:* In overleg met overheden en vertegenwoordigers van bedrijfsleven een stimuleringsprogramma opstellen, aansluiting zoeken bij genoemde sectoren en innovaties op gebied van gas. Bestedingen uit economisch fonds goedkeuren, eventueel besluiten tot revolverend fonds.

De brief die minister Kamp op 17 januari 2014 naar de Tweede Kamer stuurde, om haar te informeren over het gasbesluit, sluit hier bij aan.

3. Uitgangspunten

Voor de oprichting van de Economic Board gelden de volgende uitgangspunten:

- a. Als kader voor de oprichting van de Economic Board is de tekst van het akkoord *Vertrouwen op herstel, herstel van vertrouwen* leidend.
- b. De akkoordpartijen zijn aan zet om de Economic Board vorm te geven/in te richten.
- c. De akkoordpartijen zijn het Ministerie van Economische Zaken, de Provincie Groningen, de negen gemeenten en de NAM. Deze partijen worden respectievelijk vertegenwoordigd door dhr. Jos de Groot, gedeputeerde Yvonne van Mastrigt, burgemeesters Marijke van Beek & Emme Groot, en dhr. 5.1.2e
- d. De activiteiten van de Economic Board (lees: de projecten waaraan de Economic Board financiering toekent) dienen gericht te zijn op het optimaal en duurzaam versterken van de regionaal economische structuur binnen de in het akkoord genoemde aandachtsvelden. Deze versterking dient zich te vertalen in de vorm van een verhoogde arbeidsparticipatie

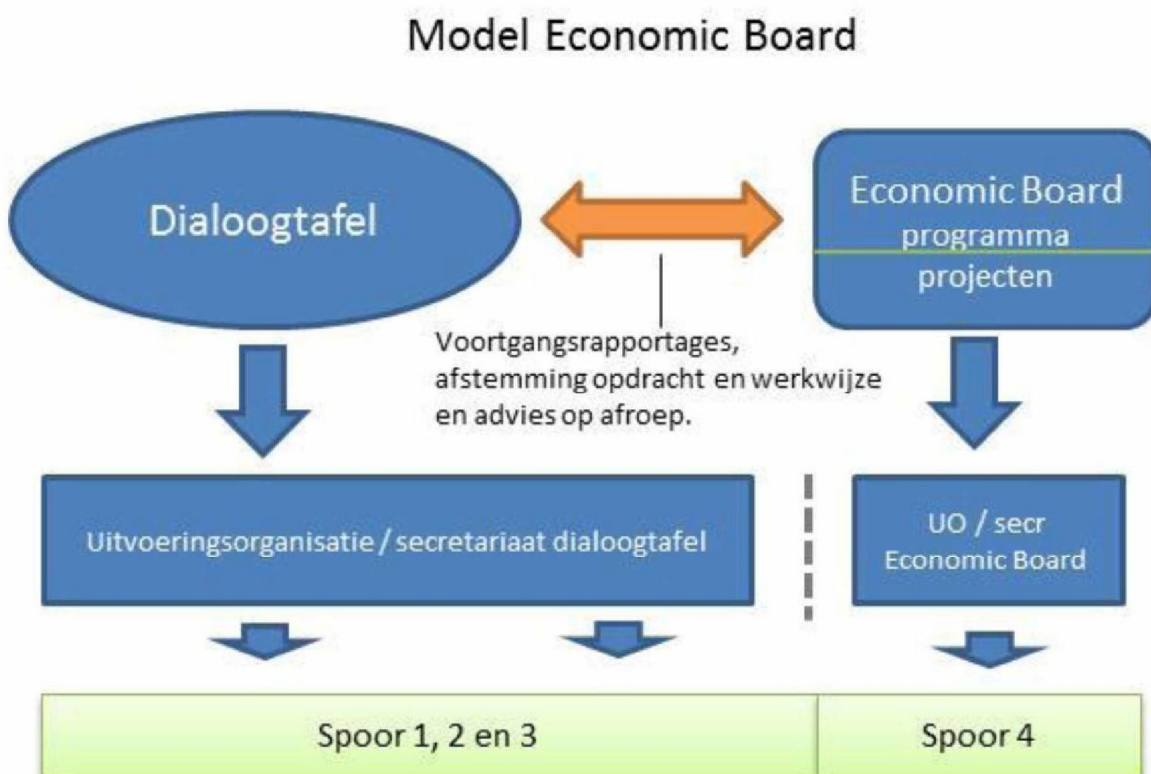
van inwoners uit het aardbevingengebied¹ en/of een verhoogde bedrijfsmatige activiteit in dat gebied.

4. Relatie van de Economic Board met de Dialoogtafel

De vier akkoordpartijen hechten eraan te benadrukken te willen komen tot inrichting van de Economic Board na afstemming met de Dialoogtafel. De behandeling van het voorstel, zoals dat op verzoek van het voorzitterschap geagendeerd stond op de Dialoogtafel van 8 april jl., heeft een aantal nieuwe gezichtspunten opgeleverd. Deze hebben geleid tot een aantal wijzigingen, die zijn verwerkt in dit concept. Een en ander laat onverlet, dat akkoordpartijen menen dat het wenselijk is, dat de Economic Board zoveel mogelijk binnen de hoofdlijnen blijft, zoals verwoord in het akkoord. Dat heeft dan met name betrekking op het hanteren van de inhoudelijke criteria van economisch structuurversterkende potentie resp. van de in aanmerking te nemen sectoren. De gewenste onafhankelijkheid van de beoogde leden is daaraan dienstbaar. De statuur van de leden ('ondernemers van naam en faam') dient borg te staan voor deze onafhankelijkheid. Daarmee is beoogd te voorkomen dat specifieke belangenbehartiging de inhoudelijke agenda (mee) gaat bepalen. Dat laat onverlet, dat een vorm zal worden gezocht om de betrokkenheid en inbreng van relevante stakeholders te benutten bij de verdere vormgeving en uitvoering van het programma van de Economic Board. Verder merken akkoordpartijen op, dat ook de betrokkenheid van de Dialoogtafel gezocht zal blijven worden. Deze betrokkenheid heeft voor de Economic Board in ieder geval meerwaarde als door zichzelf opgelegde extra kwaliteitsgarantie en ook als communicatieve verbinding naar de diverse achterbanen.

5. Het eindbeeld

Op de langere termijn is de samenhang tussen Dialoogtafel en de Economic Board als in de onderstaande figuur:

¹ Met het aardbevingengebied bedoelen we hier het gebied dat door het KNMI is aangeduid als het gebied dat wordt beïnvloed door zwaardere aardbevingen, zie pagina 19 uit het advies van de Cie Meijer.

De Dialoogtafel en de Economic Board staan naast elkaar. Er vindt regelmatige informatieuitwisseling plaats, om ervoor te zorgen dat de samenhang in de uitvoering van de vier sporen niet verloren gaat. Rapportages over de voortgang van de werkzaamheden van de Board worden aangeboden aan de Dialoogtafel, die deze op haar beurt kan gebruiken voor de overkoepelende communicatie en rapportage. Ook kan de Dialoogtafel bij te organiseren informatiebijeenkomsten e.d. een beroep op (leden van) de Economic Board doen. Daarnaast zal de Economic Board de Dialoogtafel desgewenst en op verzoek voorzien van advies inzake de economische doorwerking van maatregelen in spoor 1, 2 en 3.

Het secretariaat van de Economic Board zal in de beginfase een personele unie vormen met die van de Dialoogtafel, op langere termijn hoeft dat niet zo te zijn. Voor dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden (informatievoorziening over de regelingen, inhoudelijke advisering over projectvoorstellen, rapportage en verantwoording, etc.) zal gebruik gemaakt kunnen worden van een daartoe opgerichte of aangezochte uitvoeringsorganisatie. Daarnaast zal gebruik gemaakt moeten worden van de diensten van een orgaan dat bevoegd is beschikkingen uit te doen, zodanig dat het mogelijk is daartegen beroep en bezwaar in te dienen. Dit orgaan dient zich hierbij te onthouden van inhoudelijke toetsing van de voorstellen, dat is immers al gedaan onder verantwoordelijkheid van de Economic Board (marginale toetsing op rechtmatigheid kan wel). Een optie zou kunnen zijn hiervoor gebruik te maken van de mogelijkheden die het schaalniveau van de provincie Groningen te bieden heeft.

Voor de uitvoeringskosten zal een daarvoor gangbaar percentage van het te besteden budget afgezonderd worden, waarbij een doelmatige besteding van middelen de norm is.

Nadat de Board de kaders van het uitvoeringsprogramma heeft bepaald (en deze heeft gedeeld met de Dialoogtafel), kan zij er voor kiezen om de beoordeling van de afzonderlijke projecten onder de verantwoordelijkheid te brengen van een beoordelingsteam. Dit team staat onder directe aansturing van de Board, en bestaat uit leden die de Board uit haar midden of namens haar heeft aangewezen.

Het is aan de Economic Board om een goede balans te vinden tussen de noodzaak om op korte termijn zichtbare resultaten te laten zien en tegelijkertijd een bijdrage te leveren aan de noodzakelijke lange termijn structuurversterkende maatregelen. Hierbij bepaalt zij voor projecten die niet kunnen wachten op finale uitwerking van de uitvoeringsstrategie een passende aanpak.

6. Profiel van de leden van de Economic Board

De Economic Board zal bestaan uit een voorzitter en uit een aantal (twee of drie) leden die door de akkoordpartijen worden aangezocht, en daarnaast uit de twee leden die door de werkgevers- en werknemersorganisaties worden voorgedragen.

Voor de voorzitter geldt dat het een ondernemer is:

- a. van naam en faam, boven elke twijfel verheven,
- b. met een relevant netwerk binnen de maatschappelijk, politieke en financiële geledingen,
- c. die in staat is om een toegevoegde waarde te bieden aan de opgave waar het gebied voor staat,
- d. die opereert als een verbinder,
- e. behendig kan opereren in het publieke domein, en
- f. minimaal 3 jaar beschikbaar is.

Voor de door de akkoordpartijen aan te zoeken leden van de board geldt dat het mensen zijn die in belangrijke mate voldoen aan de volgende eisen:

1. gezaghebbende expertise hebben op het gebied van MKB, chemie, energie, agribusiness en/of innovatieve bouw,
2. affiniteit hebben met (de opgave van) het gebied,
3. begrijpen wat het betekent om te werken aan structurele regionale economische ontwikkeling,
4. aantoonbare ervaring in/kennis van ondernemerschap hebben,
5. sensitief zijn voor bestuurlijke en maatschappelijke verhoudingen,
6. integer handelen,
7. niet voortkomen uit organisaties die een direct belang hebben bij de toekenning van middelen door de Economic Board,

8. een netwerk hebben dat tot (ver) buiten de regio reikt,
9. gedurende de looptijd van het programma actief zijn in het economische domein (leeftijd indicatie 35-55 jaar),
10. en minimaal 3 jaar beschikbaar zijn.

Regionale verankering

Voor wat betreft de Economic Board als geheel streven we naar een evenwichtige samenstelling voor wat betreft expertise, leeftijdsopbouw, man/vrouw-verhouding en regionale verbondenheid. Uiteraard dienen alle leden het belang te onderschrijven van het participatieve proces dat via de Dialoogtafel vorm wordt gegeven.

7. Inrichtingsfase

Stap 1 - samenstellen Board

De vertegenwoordigers van de vier akkoordpartijen zoeken een voorzitter voor de Economic Board. Daarnaast verzoeken ze de werkgevers- en werknemersorganisaties ook elk een lid voor de Board voor te dragen. In overleg met de voorzitter en in afstemming met de leden die door de werkgevers- en werknemersorganisaties zijn voorgedragen vullen ze de Economic Board aan met nog twee (eventueel drie) leden. Doel is te komen tot een Board die slagvaardig, deskundig en nabij is.

Stap 2 - opdracht aan de Board en begeleiding

De vertegenwoordigers van de vier akkoordpartijen helpen de Economic Board op gang door duidelijkheid te verschaffen over de opdracht en de procesgang, en blijven tot het accorderen van het stimuleringsprogramma aan de Dialoogtafel voor de Economic Board beschikbaar als klankbordgroep. Hierbij bewaken zij onder meer de afstemming met het werkprogramma van de Dialoogtafel.

Stap 3 - opstellen stimuleringsprogramma door de Board

De Economic Board heeft tot taak om in overleg met overheden en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven een stimuleringsprogramma op te stellen om de economische structuur in de regio te verbeteren. Daarbij gaat zij als volgt te werk:

1. Het opstellen van een samenhangende visie/route voor het optimaal duurzaam versterken van de economische structuur van de regio, rekening houdend met de genoemde focus, middels de inzet van €97,5 miljoen in een periode van 5 jaar (De verwachting is dat NAM besluit gehoor te geven aan de aangenomen motie van de Tweede Kamer om haar bijdrage over een periode van 10 jaar te verdubbelen, ook van de Provincie Groningen mag redelijkerwijs verwacht worden dat zij haar bijdrage in dat geval verdubbelt); Hierbij wordt in ieder geval in beschouwing genomen bijlage 3 van het advies van de Cie Meijer, RIS, de economische visie Eemsdelta, het advies van de werkgroep Willems, en het advies van de GBB, zodat de verschillende trajecten elkaar onderling versterken. Bij het opstellen van het programma zullen de leden van de Economic Board in ieder geval consulteren: SBE, LTO, Kennisinstellingen, VNO-NCW Noord/MKB-Noord, NOM, Stichting Energy Valley, Carbohydrate Competence Centre.
2. Het bepalen van een hierbij passende instrumentenmix (zoals subsidie, garantstelling, tender, revolving fund e.d.).
3. Het bepalen van een hierbij passende uitvoeringsorganisatie (beoordelingsstructuur, secretariaat, uitvoeringsorganisatie e.d.).
4. Het opstellen van een governance en beheersstructuur.

Bij het opstellen van deze strategie kan de Economic Board gebruik maken van een team van deskundigen, waarbij in ieder geval gebruik gemaakt kan worden van de expertise die aanwezig is in de organisaties van de vier akkoordpartijen.

De werkprogramma's van de Economic Board en de Dialoogtafel dienen zoveel als mogelijk op elkaar afgestemd te zijn, de bewaking hiervan is de verantwoordelijkheid van de vier akkoordpartijen.

Het secretariaat van de Dialoogtafel fungeert in de eerste fase ook als secretariaat voor de vertegenwoordigers van de akkoordpartijen, c.q. voor de Economic Board tot het moment dat deze een definitief besluit heeft genomen over de invulling van deze rol.

Samenvatting procesgang:

Dit voorstel op Dialoogtafel van 14 mei

Zoeken voorzitter en twee leden voor de EB door de vertegenwoordigers van de akkoordpartijen, en voordracht twee leden door de werkgevers/werknemersorganisaties.

Economic Board stelt de stimuleringsprogramma op.

Vaststellen stimuleringsprogramma aan Dialoogtafel.

Beoordeling van projecten en toekenning van middelen door (beoordelingsteam van) de EB.

Rapportage, verantwoording en evaluatie over spoor 4, en advisering over sporen 1-3.